

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा

डॉ पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला आणि भारत मौसम विभाग

ईमेल - gkmsakola@yahoo.com

यवतमाळ जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक: १६ / २०२४ - २०२५

दिनांक: शुक्रवार १९ जुलै २०२४

हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक १९ जुलै ते २३ जुलै २०२४)				
दिनांक		१९/०७	२०/०७	२१/०७	२२/०७	२३/०७
पाऊस (मिमी)		132.4	76.4	44.5	32.6	26.2
कमाल तापमान (अं.से.)		31.6	31.7	30.6	30.4	31.7
किमान तापमान (अं.से.)		23.5	23.4	23.6	23.7	23.6
सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		85	90	90	87	85
दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		65	74	77	76	70
वा-याचा वेग (किमी / तास)		27	24	23	20	19
वा-याची दिशा		281	278	265	263	249
आकाश स्थिती		दगाळ	दगाळ	दगाळ	दगाळ	दगाळ
पिकांचे नाव	अवस्था	कृषि सल्ला				
हवामान अंदाज		<ul style="list-style-type: none"> प्रादेशिक हवामान संशोधन केंद्र, नागपूर यांच्या कडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार दिनांक १९-२२ जुलै दरम्यान सर्वत्र ठिकाणी व दिनांक २३ जुलै बहूदा सर्वत्र ठिकाणी हलका ते मध्यम पाऊस उडण्याची अत्याधिक शक्यता आहे. पुढील ५ दिवसात कमाल तापमानात कोणताही विशेष बदल संभवत नाही. सतर्क ईशारा: दिनांक १९-२० जुलै दरम्यान एक ते दोन ठिकाणी मुसळधार ते खूप मुसळधार पाऊसासह विजांच्या कडकडाटासह मेघगर्जना होण्याची शक्यता आहे. दिनांक २१ जुलै रोजी एक ते दोन ठिकाणी, विजांच्या कडकडाटासह मेघगर्जना होण्याची शक्यता आहे. 				
सामान्य सल्ला	उगवणी/सुरुवातीची वाढ	<ul style="list-style-type: none"> मागील तीन दिवस बहूदा सर्वत्र हलका ते मध्यम पाऊस झाला आहे, त्यामुळे ज्या शेतात पाणी साचले आहे ते त्वरित बाहेर काढावे. सर्व पिकात किड व रोगाचे सर्वेक्षण करून पावसाची उघडी पाहून योग्य ते उपाययोजना करावी. वेळेवर पेरणी केलेल्या ठिकाणी पावसाची उघडी पाहून आंतरमशागतीची कामे आटोपवी सर्व पिकात उगवण नंतर तणनाशकांची फवारणी करताना लेबल क्लेम शिफारसीनुसार फवारणी करावी. 				
कापशी	उगवणी/सुरुवातीची वाढ	<ul style="list-style-type: none"> मागील तीन दिवस बहूदा सर्वत्र हलका ते मध्यम पाऊस झाला आहे त्यामुळे ज्या शेतात पाणी साचले आहे ते त्वरित बाहेर काढावे. ज्या ठिकाणी कापशी पिकात झाडे अति पाण्यामुळे मुलुल झाली आहेत अशा ठिकाणी कॉपर ओक्सीक्लोराईड ५० टक्के डब्ल्यू प्रती २५ ग्राम + युरिया १०० ग्राम १० लिटर पाण्यात मिसळून किंवा कोबाल्ट ओक्सीक्लोराईड प्रती ०.१ ग्राम १० लिटर पाण्यात मिसळून प्रधुर्भावग्रस्त ठिकाणी फवारणी करावी. वेळेवर पेरणी केलेल्या ठिकाणी पावसाची उघडी पाहून आंतरमशागतीची कामे म्हणजे डवरणी व निंदन करून पिक ताणविरहित ठेवावी व पेरणी वेळी खते दिली नसल्यास वातावरणाचा अंदाज घेऊन त्वरित खते द्यावी. कापशी पिकाशी २० ते ३० दिवसांच्या अवस्थेत तण व्यवस्थापनासाठी उगवण पाचशात तणनाशकांमध्ये पारिथिओबेक सोडियम १०% ई.सी. @ १२.५ ते १५ मिली किंवा पारिथिओबेक सोडियम ६% ई.सी. + क्विझॉलोफॉन्ड इथील ४% ई. सी. @ २० ते २५ मिली प्रती १० लिटर पाण्यात फवारणी करावी. 				
सोयाबीन	उगवणी/सुरुवातीची वाढ	<ul style="list-style-type: none"> मागील तीन दिवस बहूदा सर्वत्र हलका ते मध्यम पाऊस झाला आहे त्यामुळे ज्या सोयाबीनच्या शेतात पाणी साचले आहे ते त्वरित बाहेर काढावे. वेळेवर पेरणी केलेल्या ठिकाणी पावसाची उघडी पाहून आंतरमशागतीची कामे म्हणजे डवरणी व निंदन करून पिक ताणविरहित ठेवावी. १५ ते २० दिवसांच्या सोयाबीन पिकात वातावरणाचा अंदाज घेऊन तण व्यवस्थापनासाठी उगवण पाचशात तणनाशकांमध्ये इमेझीथायपर १०% एसएल @ १०-१५ मिली किंवा इमेझीथायपर + इमजोमॉक्स ७० % डब्ल्यूजी @ २ ग्राम किंवा प्रोक्विझाफॉन्ड २.५ % + इमेझीथायपर ३.७५ % @ ४० मिली प्रती १० लिटर पाण्यामध्ये फवारणी करावी. 				
तूर	सुरुवातीची वाढ	<ul style="list-style-type: none"> मागील तीन दिवस बहूदा सर्वत्र हलका ते मध्यम पाऊस झाला आहे त्यामुळे ज्या सोयाबीनच्या शेतात पाणी साचले आहे ते त्वरित बाहेर काढावे. वेळेवर पेरणी केलेल्या ठिकाणी पावसाची उघडी पाहून आंतरमशागतीची कामे म्हणजे डवरणी व निंदन करून पिक ताणविरहित ठेवावी. 				
मुग / उडीद	सुरुवातीची वाढ	<ul style="list-style-type: none"> सततच्या पाऊसामुळे मुग व उडीदातील साचलेले अतिरिक्त पाणी त्वरित शेताबाहेर काढावे. भूरी रोगाची लागण दिसताच डिनोकोॉ १० मिली किंवा गंधक ३० ग्रॅम, १० लिटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघडी पाहून फवारणी करावी. मुग व उडीद पिकासाठी वेळेवर पेरणी केलेल्या ठिकाणी पावसाची उघडी पाहून आंतरमशागतीची कामे डवरणी व निंदन करून पिक ताणविरहित ठेवावी. 				
ज्वारी		<ul style="list-style-type: none"> वेळेवर पेरणी केलेल्या ठिकाणी पावसाची उघडी पाहून आंतरमशागतीची कामे म्हणजे डवरणी व निंदन करून पिक ताणविरहित ठेवावी. 				
फळ पिक	लागवड	<ul style="list-style-type: none"> मागील तीन दिवस बहूदा सर्वत्र हलका ते मध्यम पाऊस झाला आहे त्यामुळे ज्या फळझाडेमध्ये पाणी साचले आहे ते त्वरित शेताबाहेर काढावे. फळ झाडांची नवीन लागवड करावयाची राहिली असल्यास या महिन्याच्या सुरुवातीस आटोपवी. संत्रा व मोसंबीच्या मूग बहराची फळे वाटाण्याएवढी झाल्यावर शिफारशीप्रमाणे नत्र खताची मात्रा घ्यावी. संत्राच्या आंबिया बहराची फळे पोसण्याकरिता १०० लिटर पाण्यात १.५ ग्रॅम जिब्रालीक आसिड + १ किलो युरिया + १०० ग्रॅम एनए मिसळून फवारणी करावी. या वेळी नवीन संत्रा व मोसंबीची लागवड करावयाची असल्यास त्वरित आटोपवी. संत्रा व मोसंबीच्या मूग बहराची फळे वाटाण्याएवढी झाल्यावर शिफारशीप्रमाणे नत्र खताची मात्रा घ्यावी. संत्राच्या आंबिया बहराची फळे पोसण्याकरिता १०० लिटर पाण्यात १ किलो युरिया + १ ग्राम एनए मिसळून फवारणी करावी. 				
भाजीपाला		<ul style="list-style-type: none"> ग्राहकाची मार्केट मागणी पाहता गवार, चवळी, काकडी, दुधीभोळा, दोडका, कारली, देमसे, पालक, मेथी आणि कोथिंबीर यांची आवश्यकते नुसार मशागत करावी. खरीप हंगामासाठी लागणाऱ्या मिरची, वांगे व टमाटेची नुर्सरी रोपांची लागवड बीजप्रक्रिया जसे ट्रायकोडर्मा जैविक बुरशीनाशक वापरून करावी. 				
पशु / जनावरे	--	<ul style="list-style-type: none"> सतर्क ईशारा दरम्यान जनावरांची योग्य ती काळजी घ्यावी व त्यांना चरण्यासाठी ठाठवू नये व त्यांना जागेवरच खाद्य घ्यावे. जनावरांना पशुवैदकांचे सल्ल्या नुसार लसीकरण करावे. सतर्क ईशारा करिता दामिनी मोबाईल अ‍ॅप चा उपयोग करावा. 				

संदर्भ कृषि सल्ला पत्रिका डॉ पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा संजवतिल तर संमितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

नोडल अधिकारी
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, अकोला
डॉ पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला

संशोधन सहयोगी
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा,
डॉ पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला